

Aan de minister van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid
De heer mr. A.J. de Geus
Postbus 90801
2509 LV DEN HAAG

Den Haag : 10 juli 2006
Ons kenmerk : S.A.06.055.40 JM/JS
Uw Kenmerk :
Betreft : portability-richtlijn aanvullende pensioenen

Geachte heer De Geus,

De Stichting van de Arbeid neemt met grote zorg de ontwikkelingen waar rond het voorstel van de Europese Commissie tot een richtlijn over de overdraagbaarheid van aanvullende pensioenen, de zogenoemde Portability-richtlijn.

De Stichting van de Arbeid onderschrijft de door de Europese Commissie geformuleerde doelstelling dat het van belang is dat belemmeringen voor arbeidsmobiliteit binnen de EU die voortspruiten uit aanvullende pensioenregelingen zoveel mogelijk moeten worden weggenomen. Zij is echter van oordeel dat het voorliggende voorstel en de in bespreking zijnde aanpassingen niet effectief zijn voor het bereiken van dit doel en daarenboven nadelig zijn voor de Nederlandse aanvullende pensioenen.

De Stichting van de Arbeid heeft eerder uitgesproken dat het voorstel voor de Portability-richtlijn niet aanvaardbaar is voor Nederland. De recente ontwikkelingen hebben deze opvatting versterkt. De Stichting van de Arbeid dringt er daarom bij u op aan dit voorstel geen doorgang te doen vinden.

Haar afwijzende oordeel heeft de Stichting van de Arbeid u eerder meegedeeld als antwoord op uw verzoek om een reactie op dit voorstel voor een richtlijn¹. De toen gegeven argumenten zijn nog onverminderd van kracht. Deze betreffen:

- de constatering dat de belemmeringen voor arbeidsmobiliteit tussen lidstaten vooral liggen in de sfeer van de fiscaliteit en dat de voorstellen daar grotendeels aan voorbijgaan.

---

¹ Brief van 9 december 2005, kenmerk S.A. 05/10184/K.

- het feit dat de voorschriften van de voorgestelde richtlijn vooral betrekking hebben op de aanvullende pensioenen in slechts enkele lidstaten; met name die lidstaten waar de aanvullende pensioenen worden gefinancierd op basis van kapitaaldekking (Nederland, het Verenigd Koninkrijk en Ierland).
- het ontbreken in het voorstel van een set duidelijke rekenregels en actuariële grondslagen ten behoeve van grensoverschrijdende waardeoverdracht. Dit maakt het voor werknemers buitengewoon moeilijk om te beoordelen of internationale waardeoverdracht gunstig is voor hun pensioenopbouw. Het ontbreken van duidelijke regels maakt het tevens vrijwel onmogelijk goede voorlichting te geven over de waarde van internationale waardeoverdracht voor werknemers.
- de inbreuk op de inhoud van arbeidspensioenregelingen in de afzonderlijke lidstaten. Dit geldt in het bijzonder de formulering van een minimumnormering in het indexatiebeleid en de indexatie van slapersrechten. Daarmee wordt inbreuk gemaakt op het in het Nederlandse pensioenstelsel belangrijke uitgangspunt dat de inhoud van pensioenregelingen als onderdeel van het arbeidsvoorwaardenbeleid primair de verantwoordelijkheid is van sociale partners.

Dit leidde de Stichting van de Arbeid toen tot de volgende conclusie: “... is de Stichting van de Arbeid van oordeel dat het voorliggende voorstel van de Europese Commissie niet aanvaardbaar is voor Nederland, omdat het niet effectief is voor het bereiken van de aangegeven doelstelling en het voorbij gaat aan de wezenlijke vereisten voor een goed en evenwichtig systeem voor waardeoverdracht, waardoor het een bedreiging vormt in het bijzonder voor die paar pensioenstelsels in de EU die hun tweede-pijler-pensioen hebben gebaseerd op kapitaaldekking, waaronder dat van Nederland. Voorts vormt de ontwerp-richtlijn een ernstige bedreiging voor het voor Nederland zeer belangrijke uitgangspunt dat de inhoud van arbeidspensioenregelingen als onderdeel van het arbeidsvoorwaardenbeleid een primaire verantwoordelijkheid is voor de sociale partners. Ten slotte wijst de Stichting deze concept-richtlijn af vanwege de zeer beperkte materiële reikwijdte en vanwege het feit dat de richtlijn niets doet aan het wegwerken van de fiscale barrières.”

De recente ontwikkelingen rond het voorstel, zoals die o.a. tot uiting komen in het Ontwerpverslag van de rapporteur namens het Europees Parlement mevrouw Ria Oomen-Ruijten, hebben de Stichting van de Arbeid gesterkt in zijn afwijzing.

Alhoewel een aantal voorgestelde wijzigingen als positief beoordeeld kunnen worden, zijn andere duidelijk negatief. Het voorstel bijvoorbeeld om de waardeoverdracht te beperken tot na de inwerkingtreding van de richtlijn toegekende rechten maakt de uitvoering van de regeling zeer complex en leidt tot onaanvaardbaar hoge extra uitvoeringskosten. Deze en andere voorstellen sterken de Stichting in zijn kritische houding ten opzichte van deze concept-richtlijn en in de opvatting dat het aanpassen van de richtlijn in een voor Nederland gunstige zin nauwelijks mogelijk is. Zij is dan ook van oordeel dat Nederland het voorstel op de sterkst mogelijke manier zou moeten afwijzen, waarbij uiteindelijk het gebruik van het vetorecht door de Nederlandse

regering – bij voorkeur in gezamenlijkheid met enkele andere landen – niet moet worden uitgesloten.

Ook de Stichting van de Arbeid onderkent dat (aanvullende) pensioenen een belemmering kunnen vormen voor de arbeidsmobiliteit in de EU. Daarom stelt zij voor de mogelijkheid na te gaan of de Europese Commissie door middel van een "Aanbeveling" deze belemmeringen voor bijvoorbeeld een overgangperiode van 5 jaar kan wegwerken op een manier waarbij oog is voor en recht wordt gedaan aan de pensioenstelsels in de verschillende lidstaten.

Hoogachtend,
STICHTING VAN DE ARBEID

drs. J.M.A. Mooren
secretaris

c.c. de leden van de vaste kamercommissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid, mevrouw M.G.H.C. Oomen-Ruijten (rapporteur EP), mevrouw H.C.J. van den Burg en de (overige) Nederlandse leden van het Europees Parlement.